

יחד כל הדרך

מחברים בין המרחב הגני והביתי

הצעה למפגש גננת-ילד במרחב הגני והורה-ילד במרחב הביתי

כתיבה: שרית איתן- מדריכה ארצית הורות וקהילה, האגף לחינוך הגיל הרך

כיום ישנה הסכמה לגבי חשיבות הקשר בין המסגרת החינוכית והבית בכלל ובגיל הרך בפרט.

הורי הגן הם השותפים לדרך, קידום מערך היחסים עימם מהווה גורם מרכזי המשפיע על מהלך התפתחותו והצלחתו של הילד במערכת החינוך.

שותפות עם ההורים הוא מתפקידי החשובים והמורכבים של מנהלת וצוות הגן. על-כן חשוב שבאופן עקבי ושטתי, החל מתחילת השנה ולאורך כל שנת הלימודים תהיה השקעה בפיתוח יחסי שותפות אלו, שכן יש לכך השפעות ארוכות טווח על תפקודו, התפתחותו ורווחתו הנפשית של הילד.

עושים סדר - הצעה לפעילות במרחבי הגן והבית

הצעות לפעילויות - משחק משימות "עושים סדר"

'עושים סדר'

רציונל לפעילות

היכולת לשמור על סדר – הן בסביבה החיצונית והן בעולם הפנימי – היא מיומנות חשובה שמתפתחת מגיל צעיר. חג הפסח וליל הסדר הם הזדמנות מצוינת להמחיש לילדים את חשיבות הסדר דרך חוויה מעשית ומשמעותית. כאשר ילדים לומדים שלסדר יש השפעה חיובית עליהם, הם רוכשים כלי חשוב לחיים – כלי שילווה אותם גם בבגרותם.

הסדר הוא מרכיב חשוב בהתפתחות הילד, הן ברמה הקוגניטיבית והן ברמה הרגשית. ילדים הנמצאים בסביבה מסודרת, מפתחים יכולות ריכוז טובות, ביטחון עצמי, שליטה עצמית ויכולת למידה עצמאית. הסדר החיצוני תומך בהתפתחות של סדר פנימי, ומשפיע ישירות על יכולתם של הילדים לחקור את עולמם ולהתמודד טוב יותר עם מצבים חדשים.

גננת יקרה,

פעילות זו מאפשרת לילדים לחוות את הערך של סדר בצורה מוחשית ולחבר אותו לעולם הרגשי שלהם. באמצעות החוויה, השיחה וההתנסות, הם יכולים להבין שסדר חיצוני משפיע גם על ההרגשה הפנימית, ולפתח תחושת מסוגלות ויכולת עצמאית לשמור על סדר בסביבתם.

הפעילות מיועדת לעבודה בקבוצה קטנה ובהמשך מצורפת הצעה לפעילות במרחב הביתי הורה-ילד, במטרה לחזק את הקשר המשפחתי ואת הרצף החינוכי בין מרחב הגן והמרחב הביתי.

עושים סדר - תרגילי סדר

הנחיות לצוות הגן

- הפעילות מומלצת למפגש בקבוצה קטנה 8 - 10 ילדים.
- כדאי לשוחח עם הילדים על המושג **סדר** ולשלב התנסויות חווייתיות.
- אפשר להתחיל בשיח כללי ולשאול: "מה זה סדר בעיניכם?", "איפה אתם רואים סדר?" "איך אתם מרגישים כשדברים מסודרים?" "איך אתם מרגישים כשיש בלאגן?" "מה אתם יודעים לסדר לבד?" "האם עוזר לכם כשדברים מסודרים, כיצד זה עוזר לכם?"
- תוכלו להמשיך לשוחח על המושג סדר בהקשר של סדר במרחבי הגן.
- לשאל: "איפה אתם מזהים סדר במרחבי הגן?" "איך אתם מרגישים שהמרחבים מסודרים?", "האם הסדר עוזר לנו, כיצד?" "איך מרגישים כשמרחבי הגן לא מסודרים?", "מה יכול לקרות כשיש בלאגן?", "מי אחראי לסדר דברים בגן?", "האם אתם אוהבים לסדר?"
- ניתן להוסיף ולשוחח בהקשר למושג סדר גם על המושג **סדר יום** ולשאל: "אילו דברים קורים בגן כל יום באותו סדר?", "למה צריך שיהיה סדר יום?" "כיצד סדר יום עוזר לנו?"
- להרחבה תוכלו להיעזר בספר '[מסדרים את החדר](#)' (ספרית פיג'מה) ובשיר [מסדרים את הגן](#)
- משחק משימות '[עושים סדר](#)'. תוכלו להמשיך להעמיק את הבנת המושג סדר ולהזמין את הילדים לשחק ולהתנסות במשחקי סידור וסדר באמצעות קלפי המשימות במשחק הקלפים.

דגשים והצעה להרחבה

דגשים

- סדר הוא חוויה מוחשית, צריך לתרגל אותו דרך משחק ותנועה.
- ילדים בגיל הרך לומדים דרך משימות פשוטות וקצרות.
- סדר בסביבה החיצונית עוזר לילדים לחוש רוגע, ביטחון ושליטה.
- סדר הוא חלק מהשגרה בגן: מפגש בוקר, ארוחה/מזנון, חצר וכו..

הרחבה – מחשבות על סדר

- סדר הוא לא רק סידור צעצועים – אלא חלק מכל מה שסביבנו
בטבע: השמש זורחת, עונות מתחלפות, בע"ח מסדרים (נמלה, עכביש..)
בכביש: חוצים במעבר חציה, עוצרים באדום חוצים בירוק.
מוזיקה: תזמורת, מנצח שומר על הסדר, כל כלי מנגן בתורו.

'עושים סדר' בשגרה

- **חיזוק עצמאות** – הילדים מתנסים בתפקידים שונים ולומדים סדר דרך אחריות אישית. כל ילד אחראי על משהו.
- **שפה מקדמת סדר** – הכנת שלטים ועזרים שיקדמו את הסדר במרחבים השונים, לדוגמא: "לא לסדר" כשילד רוצה להמשיך אחר-כך.
- **סדר במעברים** – מקום מסודר להניח תיק בקבוק בכניסה לגן, שיר מעבר למפגש, חצר ועוד.

בואו נצחק בכיף- משחק לוח

הצעה להורים

הורים יקרים,

בשבועות האחרונים עסקנו בנושא "סדר", לא רק במובן של סידור חפצים, אלא גם כהרגל שמעניק ביטחון, עוזר לילדים להבין את העולם, ומפתח תחושת עצמאות ואחריות.

דרך משחקים, סיפורים ופעילויות, הילדים למדו, שסדר הוא לא רק מטלה, אלא חלק מהיומיום שלנו – בטבע, בשגרה ובבית. כדי להעמיק את החוויה ולחבר את הלמידה מהגן גם לבית, אנו מזמינים אתכם להמשיך את השיח וההתנסות בנושא סדר בדרך מהנה ומעשית.

הנה כמה רעיונות פשוטים לשילוב הסדר בבית בצורה חיובית ומעצימה:

- **משחק משימות 'עושים סדר'.**
- **הופכים את הסידור למשחק משפחתי** - "מי מחזיר הכי מהר את החפצים למקום?", כמה צעצועים הצלחתם להחזיר תוך 10 שניות?"
- **לתת לילדים אחריות על 'אזור מסודר משלהם'** - לכל ילד בבית יש משימה, אזור, שהוא אחראי לשמור עליו מסודר.
- **סדר בזמן** – לוח משפחתי לתכנון סדר היום - לתלות בבית לוח שבועי עם סמלים (תמונות של פעילויות כמו 'חוג', 'גן', 'זמן משחק'), לשאול את הילד כל בוקר: "מה עושים היום? מה יהיה אחר כך?", לתת לילד לסמן פעילויות שבוצעו, למשל עם מדבקות צבעוניות.
- **מתבוננים בטבע ולומדים על סדר** - כשאתם מטיילים עם הילדים תוכלו לשאול אותם: "כיצד העצים מסודרים בטבע?", "אילו חיות יוצרות סדר משלהן, כמו נמלים או עכבישים?" ועוד.